

Utskriftversion av: <http://www.gp.se/motor/1.2587924-yamaha-hojar-pa-efter-60-ar>

Publicerad 3 januari 2015

Uppdaterad 3 januari 2015

Bildade skola. Yamaha YZF-R1 visades 1998 och fick tack vare ett kompakt motorpaket en kort hjulbas och smidiga egenskaper. Bild: Yamaha Motor Company

Yamaha hojar på efter 60 år

Yamaha har länge varit en av världens största mc-tillverkare. Nu fyller den populära japanen 60 år.

Sporthojar och glidare. Skotrar, allroundmaskiner och tvåhjuldrivna crossbyggen. Yamaha har länge varit en av världens största mc-tillverkare. Nu fyller den populära japanen 60 år.

När telefonen ringer har Stellan Ambjörnsson hylsnyckeln i handen. Hemma i garaget mekar han med en av sina motorcyklar. Samtliga av fabrikatet Yamaha.

– Det är ett tryggt märke som gör fina cyklar med jämn kvalitet. Precis som alla de stora japanska mc-tillverkarna, tycker Stellan, som är medlem i Svenska Yamaha SR-klubben.

SR är en enkel och charmig liten tvåhjuling som kom 1978 med limpasadel och nostalgisk look.

– Den är robust och tillförlitlig. Har kickstart, en cylinder och klassiska drag. Och vevpartiet är kraftigt, så den tål att trimmas.

Men den modellen kände förstås inte Torakusu Yamaha till. Han började tillverka tramporglar på 1890-talet och fortsatte därefter att bygga många andra musikinstrument.

Efter Andra världskriget ville ledningen dra nytta av fabriken maskiner, som hade använts för militära ändamål, och tog beslutet att rikta in sig på den växande mc-marknaden.

Yamaha Motor Company utvecklade modellen YA-1 som började tillverkas 1955. Den smäckra maskinen drevs av en encylindrig tvåtaktare på 125 kubik och vann omedelbart tävlingar. Succén var ett faktum. Yamaha fortsatte att bygga hojar, växte så det knakade och nådde under 1960-talet ut på världsmarknaden. Och skapade snart en helt ny mc-kategori.

Det skedde via XT 500 som visades upp i Tokyo 1975, en motorcykel som fungerade lika bra på landsväg som i terräng. Den fick ett enormt genomslag och gav upphov till en allround-trend.

Hybridhojens pålitliga fyrtaktare fick utgöra basen i nämnda SR 500. En trevlig landsvägsmaskin som 1981 fick sällskap av fabriken första glidare, Virago. Den hade ett klassiskt utseende, drevs av en v-twin på 750 kubik och kom att bli startskottet för Yamahas lyckade satsning på rejäla customlokomotiv med modeller som Wild Star och Midnight Star.

Några år senare gjorde fabriken återigen något oväntat. Den futuristiska muskelmaskinen V-Max påminde inte bara om en dragster utan hade en urstark V-4:a på 1 200 kubik som var god nog för 145 hästar. En ruskig effekt 1985. Mer än kraftfull var även den kompakta tusenkubikaren YZF-R1 som i slutet av 1990-talet slog ned som en bomb och satte en ny standard för sporthojar.

Sedan dess har Yamaha kommit med många nya modeller och uppdaterat de redan befintliga. Företaget har byggt elfordon, utvecklat en tvåhjuldriven offroadmaskin och

börjat tillverka klassiker som SR, V-Max och Super Ténéré i nya skepnader.

Men för några år sedan blev det tyst. Yamaha presenterade knappt några nyheter längre och verkade nästan ha tappat greppet. Då smällde fabriken plötsligt till med MT-09, en både vass och välbyggd nakenhoj som till rena budgetpriset gjorde succé under 2014.

Med andra ord håller det japanska märket ställningarna även som 60-åring.

Tio milstolpar från Yamaha

+ 1955: YA-1 - Debutanten hade sin förebild i DKW RT125 och vann sin första tävling redan i juli 1955.

+ 1970: XS-1 - Liknade de brittiska hojarna och drevs av fabriken första fyrtaktare, en twin på 650 kubik.

+ 1976: XT 500 - En mångsidig och pålitlig succé som gav upphov till allroundtrenden. XT stod för cross och trail.

+ 1978: SR 500 - En robust liten slitvarg med limpasadel och nostalgisk look. Är tacksam att bygga om.

+ 1981: XV750 Virago - Fabriken första satsning på glidarmarknaden. Med v-twin och enkelstötdämpare baktill.

+ 1985: 1200 V-Max - En klassisk muskelmaskin med drag av dragster. Kom i en ännu råare skepnad 2009.

+ 1989: XTZ 750 Super Ténéré - Stor allroundhoj som skulle få kultstatus i en ny bamseklass. Återkom för bara några år sedan.

+ 1999: YZF-R1 - Ett kort och kompakt racingmonster som bildade skola. Och ett tag var oöverträffat på banorna.

+ 2001: XP 500 TMax - Praktisk skoter i storklassen med rammonterad parallelltwin och kraftfulla bromsar.

+ 2014: MT-09 - En rapp nakenmaskin med en trippel på 115 hästkrafter. Den beskedligare MT-07 kom samtidigt. (TT)

Robert Lagerström/TT